

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Secretaria de Polítiques Educatives
Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme

Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics
Maig de 2016

CICLE DE CONFERÈNCIES: EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

1. Competència lingüística: l'expressió escrita

2. Ensenyar a escriure a les matèries

3. El procés de composició escrita

4. Escriptura i reflexió sobre la llengua

5. Escriptura creativa. La literatura com a model

6. Posem-nos d'acord: les línies de centre

Conferència 6

POSEM-NOS D'ACORD

Les línies de centre

Educació Secundària Obligatòria

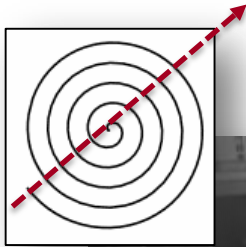
Continguts

1. Posar-nos d'acord: justificació i beneficis

2. Què hem d'ensenyar?
3. Què i com avaluar de l'escriptura?
4. Com ho fem per posar-nos d'acord?
5. Didàctica integrada de l'escriptura
6. Per acabar...

Posar-nos d'acord: justificació

Perquè millorar la coherència didàctica i avaluativa
facilita la millora dels resultats dels alumnes.

Fa temps que se sap que...

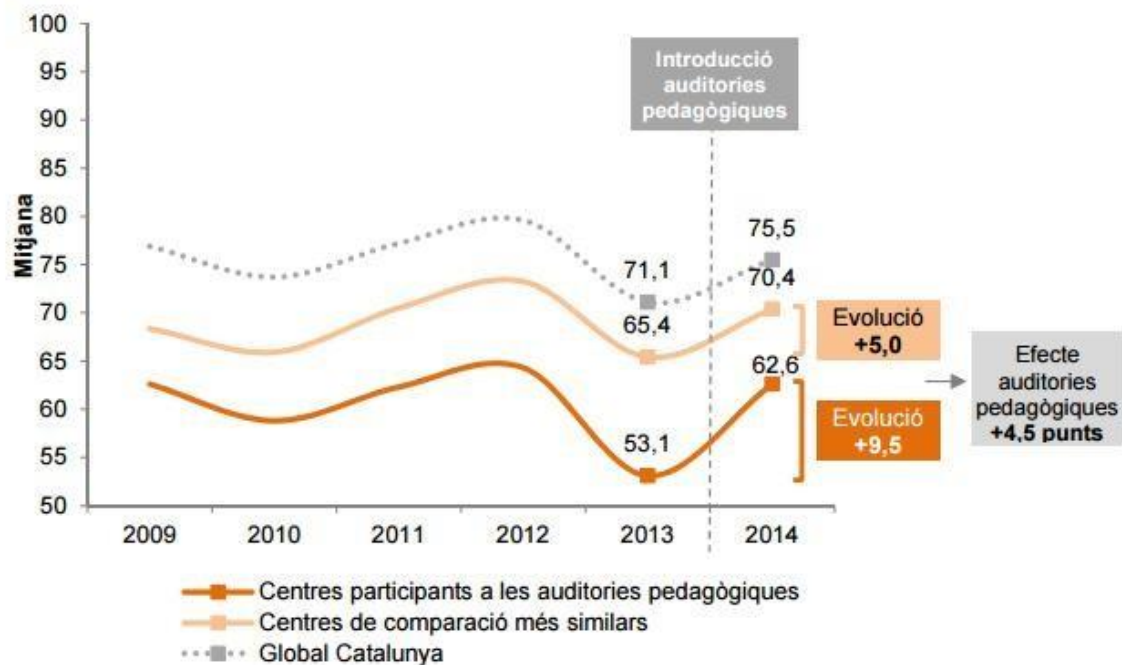

La coherència pedagògica es revela com un dels factors que permeten explicar, parcialment, l'èxit acadèmic de determinades institucions educatives.

La tasca dels docents pot ser MOLT efectiva

Gràfic 42. Efectes de les auditories pedagògiques en el primer curs de desplegament del programa. Llengua catalana

La tasca dels docents pot ser MOLT efectiva

Els centres tenen incidència en els resultats de l'alumnat, atès que en una mateixa zona geogràfica i en un mateix nivell de complexitat es donen diferències de resultats remarcables, independentment de la titularitat pública o privada-concertada dels centres. Això vol dir que **variables com el funcionament del centre, el paper dinamitzador i orientador de l'equip directiu i l'equip docent, les pràctiques pedagògiques o el clima escolar han de tenir alguna cosa a veure amb els resultats d'un alumnat de característiques possiblement força similars.**

Taula 17. Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell de complexitat alta. Competència en llengua catalana. 2015

(*)	Titularitat del centre	Puntuació mitjana	Puntuació mitjana centres complexitat alta	Puntuació mitjana de Catalunya
Centre B	Pública	61,4	67,8	76,3
Centre A	Pública	67,2		
Centre D	Privada-concertada	69,5		
Centre C	Pública	70,9		
Centre E	Privada-concertada	76,7		

Taula 18. Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell de complexitat alta. Competència en llengua castellana. 2015

(*)	Titularitat del centre	Puntuació mitjana	Puntuació mitjana centres complexitat alta	Puntuació mitjana de Catalunya
Centre E	Privada-concertada	63,0	67,6	75,2
Centre B	Pública	68,8		
Centre A	Pública	68,9		
Centre C	Pública	74,4		
Centre D	Privada-concertada	74,9		

Taula 20. Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell de complexitat alta. Competència en llengua anglesa. 2015

(*)	Titularitat del centre	Puntuació mitjana	Puntuació mitjana centres complexitat alta	Puntuació mitjana de Catalunya
Centre B	Pública	48,2	57,0	69,3
Centre A	Pública	50,4		
Centre C	Pública	55,4		
Centre D	Privada-concertada	59,0		
Centre E	Privada-concertada	61,9		

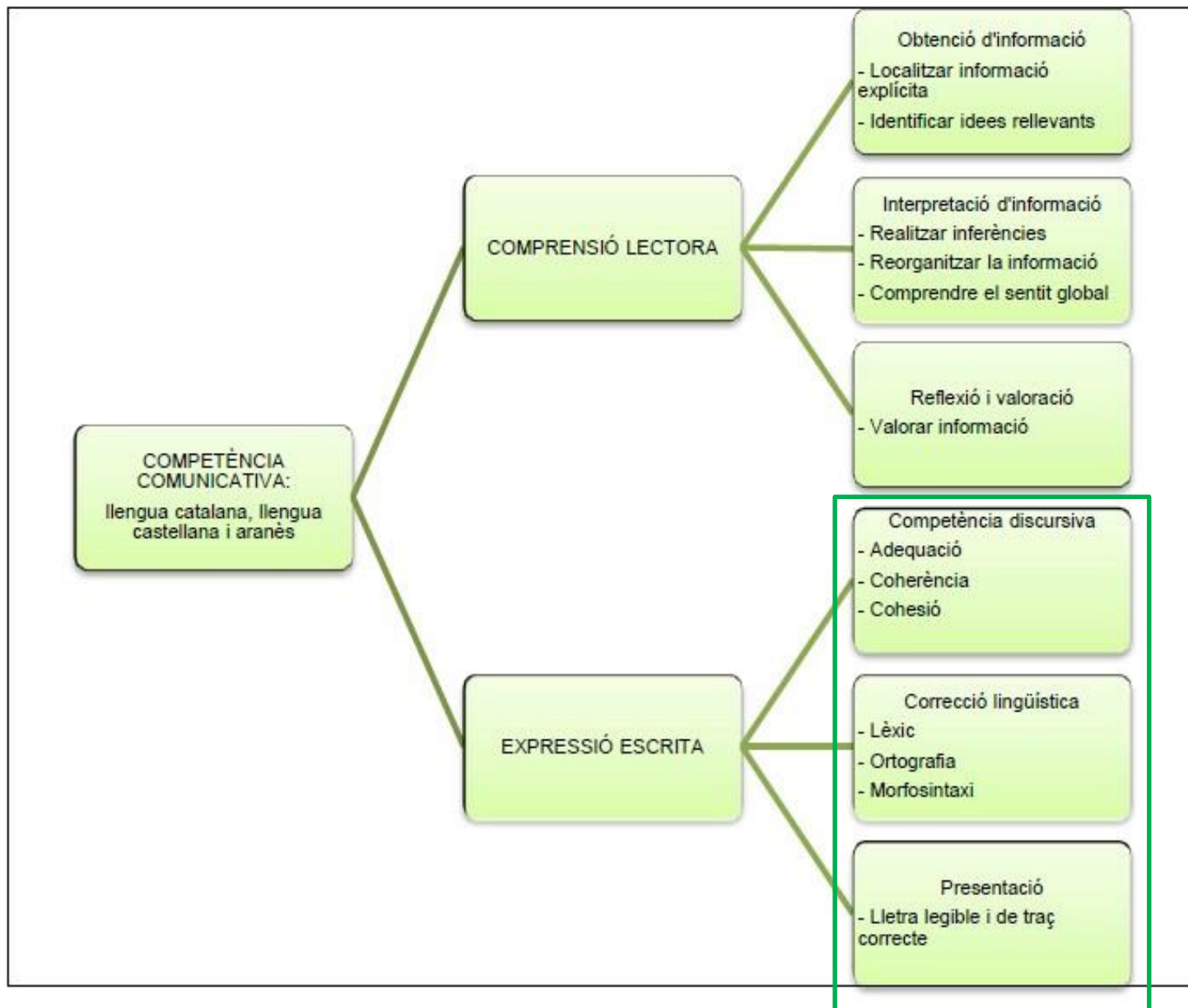
Les diferències de puntuació entre els centres de complexitat alta poden arribar als 15 punts

(*) Les lletres A,B,C,D,E substitueixen els noms dels centres per garantir-ne l'anonimat

Taula 1. Pes que tenen en l'avaluació els àmbits de cada competència

Competència comunicativa	Llengua catalana	Comprensió lectora	60%
		Expressió escrita	40%
	Llengua castellana	Comprensió lectora	60%
		Expressió escrita	40%
	Aranès	Comprensió lectora	60%
		Expressió escrita	40%
	Llengua estrangera (anglès i francès)	Comprensió oral	30%
		Comprensió lectora	40%
Expressió escrita		30%	
Competència matemàtica	Matemàtiques	Numeració i càlcul	50%
		Espai, forma i mesura	
		Canvi i relacions	50%
		Estadística	

Figura 1. Esquema de les competències comunicatives en llengua catalana, llengua castellana i aranès avaluades en la prova de quart d'ESO 2015

Posar-nos d'acord: beneficis

Per millorar els resultats de l'alumne
i garantir-ne l'èxit cal:

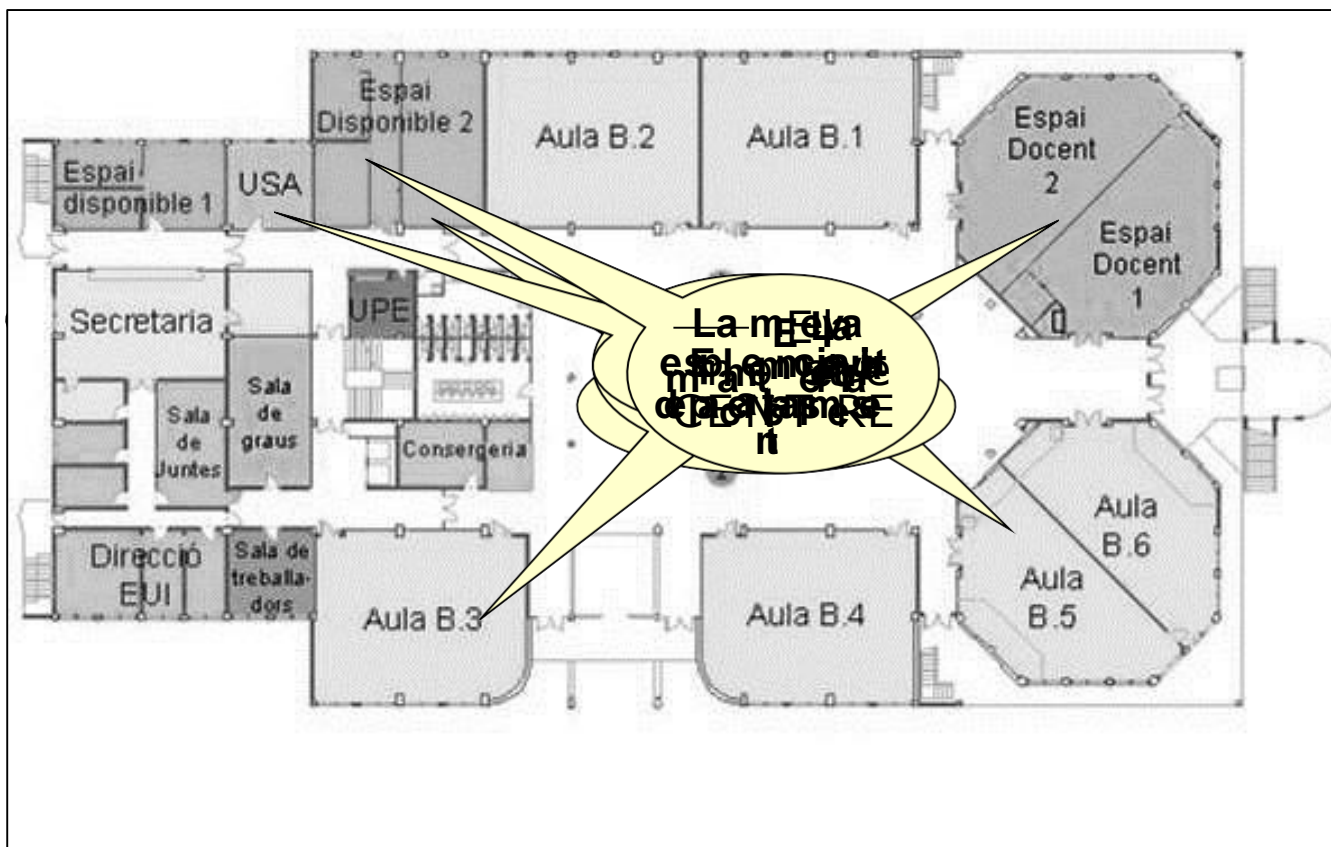
La millora
metodològica de
l'equip docent.

La planificació
d'actuacions
concretes en equip.

LÍNIES DE CENTRE

El treball en equip, professional, esdevé imprescindible per assolir els resultats desitjats.

Característiques dels ambients que afavoreixen la millora dels resultats

Fan servir eficaçment els recursos de
què disposen.

Tenen una línia pedagògica clara i una
estructura organitzativa coherent.

Funcionen de manera col·legiada i
amb voluntat d'equip.

Aborden les dificultats i se'n
plantegen la resolució.

Se centren a donar suport a projectes
de millora.

Treballant així, el docent
mai no se sent sol
i l'alumne se sent acompanyat.

Una estructura sòlida ajuda el centre a fer front a l'encàrrec de la societat.

La coordinació dels docents, una obligació professional

DECRET 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

Article 40

Coordinació docent

1. La coordinació del personal docent d'un centre públic s'ha d'orientar, en el marc del projecte educatiu, a les finalitats següents:

2. L'estructura i funcions de què es doten, en els centres, els òrgans de coordinació docent estan al servei de l'assoliment, segons criteris d'eficiència i eficàcia, dels objectius definits en el projecte educatiu i quantificats en els seus indicadors de progrés.

Una oportunitat
per reflexionar
conjuntament
al voltant dels
temes clau de
la didàctica de
l'escriptura.

<http://www.elpais.com/>

Amb què comptem per posar-nos d'acord?

**REFLEXIONS A
PARTIR DEL
CICLE DE
CONFERÈNCIES**

**BAGATGE DEL
CENTRE**

Instrumentes de reflexió durant el cicle de conferències: diari de les conferències, idees força i eines de diagnòsi

Conferència 1 COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA: L'expressió escrita

Cal vincular l'ensenyament de l'escritura a situacions comunicatives reals.

Aprendre a escriure és construir i practicar els usos que demana cada situació comunicativa.

Conferència 2 ENSENYAR A ESCRIURE EN TOTES LES MATÈRIES Escriure per aprendre

Treballar de manera integrada i continuada.

Cada disciplina té el seu patró lingüístic, per això cal treballar la llengua de referència i la matèria.

Conferència 3 EL PROCÉS DE COMPOSICIÓN ESCRITA

Aprendre a escriure és aprendre a pensar (Grosz).

Escritura no és fer una transcripció de l'oral.

Escritura és complex i cal desenvolupar l'habilitat en l'apropiació del procés de desenvolupament.

Conferència 4 ESCRITURA I REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA Un camí de doble sentit

La llengua s'aprendeix en situacions comunicatives reals.

La llengua s'aprendeix en situacions comunicatives reals.

Conferència 5 ESCRITURA CREATIVA. La literatura com a model

La literatura i l'escritura creativa són processos comunicatius.

La literatura i l'escritura creativa són processos comunicatius.

La literatura i l'escritura creativa són processos comunicatius.

REFLEXIONS A PARTIR DEL CICLE DE CONFERÈNCIES

Article 40

Coordinació docent

1. La coordinació del personal docent d'un centre públic s'ha d'orientar, en el marc del projecte educatiu, a les finalitats següents:

a) Assolir els objectius educatius dels ensenyaments que s'hi imparteixen i adequar-los a les necessitats de l'entorn i context sociocultural.

c) Millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge i la seva avaluació.

d) Investigar i innovar en el marc del pla de formació del centre, i contribuir a la formació permanent del personal docent.

2. L'estructura i funcions de què es doten, en els centres, els òrgans de coordinació docent estan al servei de l'assoliment, segons criteris d'eficiència i eficàcia, dels objectius definits en el projecte educatiu i quantificats en els seus indicadors de progrés.

**BAGATGE DEL
CENTRE**

Continguts

1. Posar-nos d'acord: justificació i beneficis

2. Què hem d'ensenyar?

3. Què i com avaluar de l'escriptura?

4. Com ho fem per posar-nos d'acord?

5. Didàctica integrada de l'escriptura

6. Per acabar...

Conferència 2
ENSENYAR A ESCRIURE EN TOTES LES MATÈRIES
Escriure per aprendre

Educació secundària obligatòria

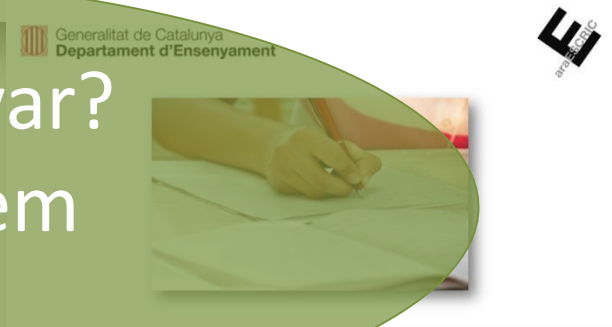

Conferència 1
COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA
L'expressió escrita

Educació secundària obligatòria

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Què volem ensenyar?
A quins acords hem
d'arribar?

Conferència 3
EL PROCÉS DE COMPOSICIÓ ESCRITA

Educació secundària obligatòria

Conferència 5
ESCRITURA CREATIVA.
La literatura com a model

Educació Secundària Obligatòria

Conferència 4
ESCRITURA I REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA
Un camí de doble sentit

Educació secundària obligatòria

Conferència 1.

Competència lingüística: l'expressió escrita

Conferència 1.

Competència lingüística: l'expressió escrita

Sobre què cal prendre decisions:

Quins gèneres treballarem? En quines matèries?

Com seqüenciem el treball dels gèneres i les tipologies?

Com aprofitarem i potenciarem les situacions comunicatives?

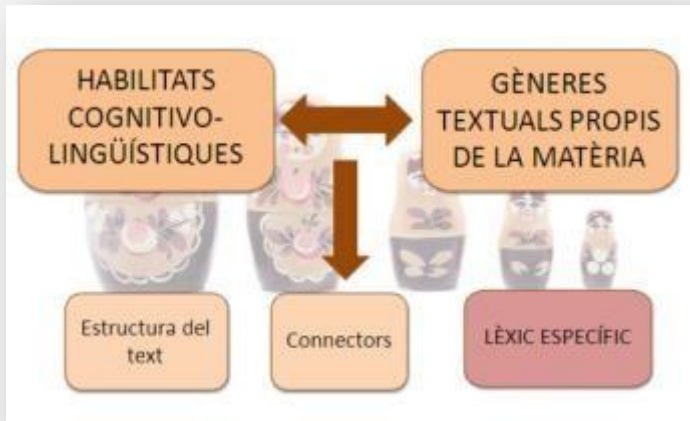
Quines tasques d'escriptura preferirem per garantir la imbricació amb les altres habilitats comunicatives?

Quines tasques proposarem perquè els alumnes practiquin totes les funcions de l'escriptura?

Quines metodologies aplicarem?

Conferència 2.

Ensenyar a escriure a les matèries

-
- Concretar la demanda d'escriptura que fem als alumnes.
 - Orientar l'execució de les demandes.
 - Partir de les dificultats dels alumnes.
 - Practicar l'escriptura reflexiva i d'estudi.
 - Plantejar converses per compartir coneixements i millorar els escrits.
 - Llegir per obtenir models de textos
 - Plantejar activitats i preguntes productives
 - Proporcionar bastides de suport
-

Establir criteris d'avaluació i compartir-los

- Pertinència
- Completesa
- Precisió
- Volum de coneixements
- Organització del text

Dedicar temps d'aula a escriure

Practicar gèneres

Cada seu pa per aix la manera

la matèria és aprendre alhora el patró temàtic i el patró lingüístic

El patró temàtic es nodreix de conceptes que s'estructuren en models tècnics.

Aquests conceptes es desenvolupen en el llenguatge propi de cada matèria: el patró lingüístic.

Per aprendre els continguts d'una matèria ens hem d'apropiar del seu patró temàtic i del patró lingüístic.

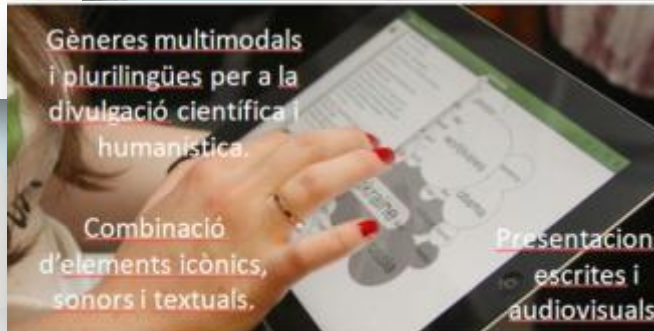
Ambdós patrons s'aprenen alhora.

Comprendre un concepte és saber-lo explicar.

Gèneres multimodals i plurilingües per a la divulgació científica i humanística.

Combinació d'elements icònics, sons i textuals.

Presentacions escrites i audiovisuals.

Conferència 2.

Ensenyar a escriure a les matèries

Sobre què cal prendre decisions:

Quins aspectes lingüístics i habilitats relacionats amb l'escriptura treballarem en les matèries?

Com integrarem el treball d'escriptura amb el treball habitual de la matèria?

Com plantejarem les activitats d'escriptura per tal que ajudin a aprendre?

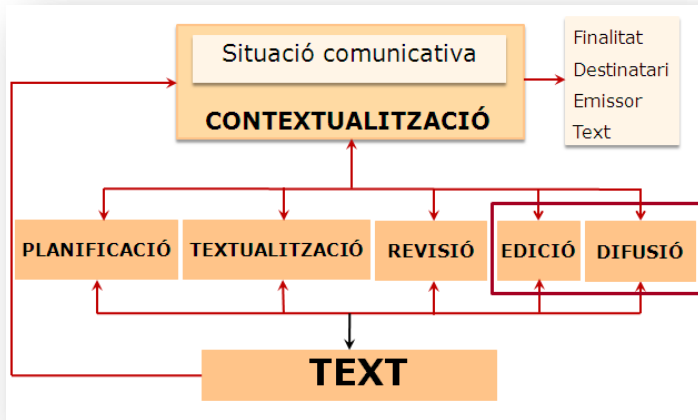
En quin moment farem escriure? Quins suports proporcionarem?

Quins criteris d'avaluació proposarem als alumnes per tenir en compte l'escriptura i els continguts?

Com incorporarem la tecnologia digital i els formats multimodals a les tasques d'escriptura?

Conferència 3.

El procés de composició escrita

Escriure no és fer una transcripció de l'oral.

procés d'escriptura s'ha d'inserir dins d'una tasca completa que permeti a l'alumne aplicar de manera significativa el que ha

suport digital introdueix nous gèneres textuais i canvis en el procés de composició.

ar no és ar a net.

Conferència 3.

El procés de composició escrita

Sobre què cal prendre decisions:

Quins objectius volem assolir per orientar l'alumne cap a l'escriptura madura?

Quines seqüències, tasques i activitats cal realitzar per assolir els objectius d'aprenentatge?

Quines estratègies faciliten a l'alumne l'apropiació del procés de composició?

Quines metodologies són més afavoridores?

Com integrem les eines digitals en el procés de composició?

Conferència 4.

Escriptura i reflexió sobre la llengua

Quin enfocament es recomana?

Gramàtica implícita ↔ Gramàtica explícita

Integració de la gramàtica explícita dins l'enfocament comunicatiu

Aprendentatge d'elements gramaticals que necessiten domini per a la producció escrita d'un gènere textual concret.

En la gramàtica l'alumne té a l'abast una caixa d'eines que l'ajuda

Quin ensenyament/aprenentatge de la gramàtica explícita caldrà fer?

Una visió àmplia ajudaria l'alumne a percebre la gramàtica com una caixa d'eines que els permetria construir significats sofisticats i precisos.

El text com a edifici

L'arquitecte	El procés de composició
El permís d'obres	L'adequació
L'aparellador	La coherència
El paleta	La cohesió
La cèdula d'habitabilitat	La correcció
Els maons i el ciment	La gramàtica

Seqüència d'activitats d'escriptura

Integració de la gramàtica explícita en tasques d'escriptura

- De l'anàlisi de models a la producció textual
- De la producció textual a l'anàlisi de les dificultats

Activitats lligades per un fil que combina la reflexió, l'aprenentatge explícit d'elements gramaticals i l'escriptura

de desenvolupar en l'alumne la competència metalingüística.

bits de reflexió gramatical entorn del text

gramaticals d'adequació al context

- Presència/ocultació de l'emissor
- Temps i espai de l'enunciació
- Modalitat oracional i expressió de l'emotivitat
- Màximes de cortesia
- Implícits i sobreentesos
- Registre i nivell de formalitat
- ...

Elements gramaticals de coherència i cohesió del text

- Connectors
- Procediments de repetició (anafòrics)
- Mecanismes de referència (pronominalització, el·lipsi, possessius, etc.)
- Procediments lèxics de referència
- Sinonímia, hiponímia, etc.
- ...

Elements de correcció gramatical

- Delimitació d'oracions per paràgrafs
- Ampliació/reducció de grups sintàctics
- Subordinació
- Puntuació
- Classes de paraules
- Formació de paraules
- ...

Conferència 4.

Esriptura i reflexió sobre la llengua

Sobre què cal prendre decisions:

Què cal ensenyar de gramàtica per millorar la competència escrita dels alumnes?

Quines estratègies ens permetran desenvolupar una gramàtica més pedagògica?

Quines metodologies ajuden a integrar gramàtica i escriptura?

Quines activitats ens permetran integrar gramàtica i escriptura?

De quina manera hem de treballar la gramàtica i les propietats textuais al servei del text?

Com abordem el treball de l'ortografia?

Conferència 5. Espectura creativa

Les matèries poden ser espais on s'escrigui creativament

- Escriure els gèneres de la matèria de manera més creativa
- Fer ús dels gèneres literaris dins de la matèria (relats de ciència...)
- Obtenir experiències que es poden traslladar a l'espectura literària

L'escala ha d'identificar i potenciar la creativitat dels

És necessari situar la creativitat

Per tant, cal revisar l'ensenyament de la literatura

- Del plantejament historicista tradicional
- Del paper passiu de l'alumne
- Dels textos massa allunyats dels interessos juvenils
- Dels textos que no connecten amb el seu jo

Lectura i espectura

LITERATURA

OFERIR BONS MODELS I EDUCACIÓ DEL GUST

AJUDAR EN EL PROCÉS

Què ensenyar de l'ofici d'escriure?

DESPERTAR LES GANES D'ESCRIBURE

TREBALLAR LA LLENGUA COM A EINA

LLENGUA

en un lloc destacat del sistema educatiu

ura creativa

at no ha de siva dels literaris

A manera de taller literari

- Justificació
- Encaix al centre
- Desplegament
- Recursos
- Paper del docent i valoració dels escrits
- Exemple de taller literari: l'espectura del jo

Conferència 5. Esriptura creativa

Sobre què cal prendre decisions:

Com podem potenciar la creativitat dels alumnes?

Quin paper tenen totes les matèries en relació al treball de la creativitat?

Com hem d'organitzar l'ensenyament-aprenentatge de la literatura? Amb quins objectius?

Quines estratègies i activitats cal desenvolupar per fomentar el gust per escriure?

Com desplegar al centre el treball de l'escriptura creativa?

Amb tot això, volem fer dels alumnes escriptors...

L'objectiu és aconseguir que els alumnes
assoleixin una bona competència escrita

AUTÒNOMS

MADURS

ESTRATÈGICS

Escriptors estratègics capaços de...

Adequar-se a les situacions d'escriptura i **decidir...**

Prendre el text com a objecte de **valoració** per...

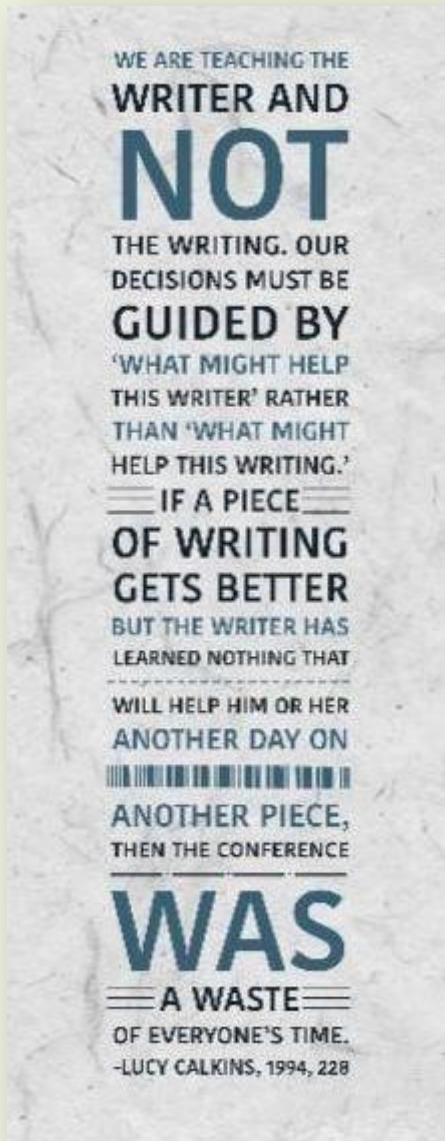
Estratègies i recursos de planificació

Estratègies i recursos de textualització

Detectar dificultats i dèficits

Diagnosticar causes

Decidir estratègies de millora

Lucy Calkins
Universitat de Columbia

«...les nostres decisions han d'anar orientades cap a "Què pot ajudar l'escriptor" més que no pas "Què pot millorar aquest escrit". Si un text millora, però l'escriptor no ha après res que un altre dia l'ajudi a escriure un altre text, aleshores, la "lliçó" ha estat una pèrdua de temps, per a tothom.»

Per tant...

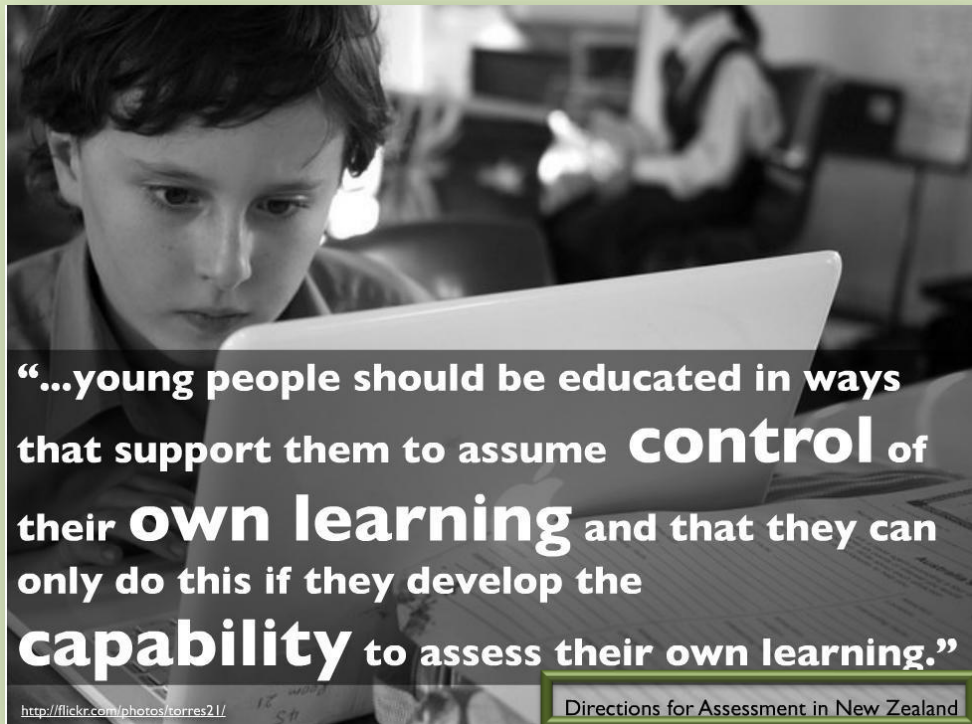
Continguts

1. Posar-nos d'acord: justificació i beneficis
2. Què hem d'ensenyar?

3. Què i com avaluar de l'escriptura?

4. Com ho fem per posar-nos d'acord?
5. Didàctica integrada de l'escriptura
6. Per acabar...

Els joves han de ser educats en estratègies que els ajudin a assumir el control del seu propi aprenentatge i a descobrir que només poden desenvolupar l'aprenentatge si tenen capacitat per avaluar-lo.

Aprendre a avaluar-se és una de les condicions bàsiques per aprendre.

No té sentit esperar que els alumnes facin les coses bé a la primera encara que se'ls hagi ensenyat a fer-les bé.

El veritable problema didàctic no és com explicar millor, dissenyar una bona activitat o escollir textos adequats.

La clau de l'aprenentatge serà com ajudar cada alumne perquè sigui capaç de regular les dificultats amb què es trobi i realitzar les tasques necessàries per superar-les.

Avaluació de la competència escrita

Dues mirades,

dos referents...

i diversos
protagonistes

Dos referents

Què avaluar?

1r referent

Criteris d'avaluació de l'escriptura

DECRET 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria

DOGC Núm. 6945 - 28.8.2015

Generalitat de Catalunya
Departament
d'Ensenyament

1. **criteri**

Font *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (2a edició)

Norma per a jutjar una cosa. Judici, discerniment. [...]

2n referent

Competències

Orientacions per a
l'avaluació de les
competències

<http://ensenyament.gencat.cat/web/sites/ensenyament/.content/home/departament/publicacions/colleccions/competencies-basiques/eso/eso-linguistic-ca-es-literatura.pdf>

Mirades

Mirades

L'escrit com a producte

Què ha estat capaç de fer?

L'escrit com a procés

Què ha fet i com ho ha fet per arribar-hi?

DECRET 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

DOGC núm. 6945 - 28.8.2015

- Adequació
- Coherència
- Cohesió
- Correcció
- Presentació

Compartim objectius d'avaluació amb l'equip docent Què avaluarem?

PROTOCOL PER REVISAR UN TEXT

En la revisió de la primera versió de l'escript, s'han tingut en compte els aspectes següents?

1. Adequació
 - a. El registre utilitzat, és apropiat al tema i a la situació comunicativa?
 - b. Hi ha algun mot o construcció que no s'adeqüi al registre utilitzat?
2. Coherència
 - a. S'ha fet una selecció adequada de la informació?
 - b. Hi ha alguna idea repetida?
 - c. S'han organitzat convenientment les idees?
 - d. L'estructura és adequada al tema i al propòsit del text?
 - e. El text es comprèn amb facilitat?
3. Cohesió
 - a. Les frases són excessivament llargues o massa curtes?
 - b. Les frases s'entenen bé o són confuses?
 - c. Hi ha errors de concordança?
 - d. Els temps verbals estan ben utilitzats?
 - e. S'ha fet un bon ús des sinònims?
 - f. S'ha fet un bon ús dels pronoms?
 - g. Els connectors entre frases són adequats i variats?
 - h. Són clares les relacions temporals, espacials, de causa-efecte, etc., entre les diferents parts del text?
 - i. Hi ha un ús abusiu de la conjunció /i/?
 - j. S'empren correctament els signes de puntuació?: coma, punt, punt i coma, parèntesi...
4. Correcció lingüística
S'ha revisat?
 - a. L'ortografia: l'accentuació (accent obert/tancat; accent agut, pla i esdrúixol); accent diacrític; dièresi); el vocalisme: a/e, o/u...; el consonantisme: b/v; s/ss/c/ç; j/g; tx/ig; b//p, t/d, c/g...
 - b. La morfosintaxi: masculins i femení; plurals, temps i terminacions verbals, concordances; preposicions, pronoms...
 - c. El lèxic: vocabulari adequat, precís i variat.
5. Presentació del text
 - a. Hi ha títol i apartats?
 - b. La presentació formal del text és correcta?
 - c. Si s'ha escrit a mà, hi ha bona cal·ligrafia i les línies són rectes?
 - d. S'han destacat els paràgrafs?
 - e. Els marges són suficients?
 - f. Els diferents tipus de lletra s'han usat correctament?

REDACCIÓ

Un company t'ha comentat que gràcies a Internet fa molts amics, però un altre t'ha dit que a ell no li cal per fer-ne. Argumenta breument la teva opinió: **És possible fer amics sense fer servir les xarxes socials?**

Escriu una redacció de 125 paraules com a mínim. Si n'escrius menys, es veurà afectada la teva puntuació.

Et recomanem que segueixis aquest procés:

1. planificació, esquema de les idees que desenvoluparàs;
2. primera versió de la redacció;
3. revisió, correcció i versió definitiva.

Anota al final el nombre de paraules escrites.
Pots utilitzar aquesta pàgina com a esborrany.

Valoració de la competència discursiva

Adequació (A) (0-4 punts)	Considerem manca o error
El tipus de text, la informació que conté i el registre lingüístic amb què està escrit són apropiats al context i al propòsit comunicatiu que indica l'enunciat.	No s'adequa a les convencions del text sol·licitat (narració, carta, opinió...), si és el cas. El text es desvia del tema o de l'objectiu, fa servir una varietat o un registre poc adequat a la situació, al propòsit o al destinatari. El text barreja dos o més registres de nivell de formalitat diferent.
Coherència (R) (0-4 punts)	Considerem manca o error
La informació del text és rellevant i es presenta organitzada amb una progressió lògica. Les idees s'expressen amb claredat. És fàcil distingir la idea principal i les secundàries.	Mancances en l'estructura del text, com ara que estigui clarament desordenat o que hi falti la introducció o la conclusió. Manca clara d'unitat temàtica, contradiccions, idees repetides innecessàriament o informació irrellevant. El contingut és confús i costa de seguir la progressió de les idees.
Cohesió (S) (0-4 punts)	Considerem manca o error
Les idees es presenten relacionades de manera lògica i ben connectades. Fa un bon ús dels recursos de cohesió (nexes, pronoms, sinonímia i altres recursos anafòrics, signes de puntuació...).	Manca de connectors. Connectors erronis o poc adequats que dificulten la comprensió d'algunes idees. Estil poc clar o repetitiu per mal ús dels recursos anafòrics. Manca de pronoms necessaris o pleonasmes. Manca o ús erroni dels signes de puntuació que dificulta la lectura fluida de l'escrit.

Valoració de la correcció lingüística

Lèxic (L) (0-4 punts)	Considerem error o manca
Lèxic genuí i correcte, variat i adequat al tema. Absència d'interferències amb altres llengües.	Barbarismes. Repeticions de mots o expressions. Abús de mots imprecisos (cosa, tenir, gent...).
Ortografia (O) (0-4 punts)	Considerem error
Ús correcte de les normes i convencions ortogràfiques.	Vocals i consonants. Accentuació, majúscules i minúscules, abreviatures comunes... Ortografia incorrecta de formes o combinacions de pronoms.
Casella FO (Faltes d'ortografia)	Nombre exacte de les faltes comeses per l'alumne (accentuació i grafies).
Morfosintaxi (M) (0-4 punts)	Considerem error
Frases ordenades i amb sentit complet. Concordances correctes. Ús correcte de preposicions i adverbis. Absència d'interferències amb altres llengües.	Estructures sintàctiques no genuïnes. Errors en la conjugació verbal. Manca de concordança de gènere i nombre o de formes verbals. Ús erroni de preposicions o adverbis.

Valoració de la presentació

Presentació (0-1 punts)	Observem si...
La presentació i la grafia són satisfactòries: l'escrit té un mínim de netedat, marges i separació entre línies. La lletra és llegible sense esforç.	L'escrit té una presentació descurada o una grafia difícil de llegir.

COMPETÈNCIA COMUNICATIVA LINGÜÍSTICA: LENGUA CATALANA - Resultats de grup

Grup B		Expressió escrita											
		Organització del text					Correcció lingüística				Asp form		
		2.1A	2.1R	2.1S	3.2	3.4	2.1L	2.1O	2.1M	3.1	3.3	2.1P	
Activitats		0-4	0-4	0-4	0-2	0-2	0-4	0-4	0-4	0-2	0-2	0-1	
Valor		0	0	0	2	2	0	0	0	1	1	0	
Alumnes		2	4	4	2	1	2	0	2	1	2	1	
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		2	2	2	2	2	4	4	4	2	2	0	
		2	2	4	1	2	2	0	4	1	1	1	
		0	0	0	1	2	0	0	0	1	0	0	
		2	2	2	2	1	2	0	0	0	2	1	
		0	0	0	2	1	0	0	0	2	1	0	
		4	2	2	1	0	2	2	2	1	2	1	
		4	4	4	2	2	4	2	2	2	1	1	
		0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	
		2	2	4	2	2	4	2	2	1	1	0	
		0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	
		4	2	2	2	1	4	4	4	2	1	1	
		2	2	4	2	0	2	2	2	2	0	1	
		2	2	2	2	0	0	0	0	2	0	0	
		4	4	4	2	1	4	2	2	2	2	1	
		4	4	4	2	2	4	4	4	2	1	1	
		2	4	2	1	1	2	2	2	1	2	1	
	% Total (amb activitat superada)		70	70	70	96	70	65	43	61	78	70	52

COMPETÈNCIA COMUNICATIVA LINGÜÍSTICA: Resum de centre per activitats

EXPRESSIÓ ESCRITA

	Organització del text			Correcció lingüística			Aspectes formals (presentació i grafia)
	Adequació	Coherència	Cohesió	Lèxic	Ortografia	Estructures morfosintàctiques	
Activitat 2 Descripció-narració	El text aconsegueix l'objectiu comunicatiu i té tota la informació que es demana. El registre i el tipus de text (descriptiu-narratiu) són adequats.	El text està ben organitzat. L'exposició de les idees és clara. No repeteix ni inclou informació irrellevant.	Enllaça bé les idees (connectors, recursos analògics...). La puntuació és correcta.	El vocabulari és precís i correcte.	No hi ha cap errada o només n'hi ha una.	No hi ha cap errada pel que fa a l'ordre de la frase, concordança, preposicions, pronoms, interferències...	És satisfactòria si l'escriu presenta un mínim de dos d'aquests tres aspectes (netedat, marges i separació entre línies) i la lletra és llegible sense esforç.

	Organització del text	Correcció lingüística
Activitat 3 Antonims Connectors Adjectius Dialec	2. Enllaça bé les idees per mitjà dels connectors. 4. El diàleg aconsegueix l'objectiu comunicatiu i té tota la informació que es demana. El diàleg enllaça bé les idees i la puntuació és correcta.	1. Els antònims triats són precisos i correctes. 3. Els adjectius triats són precisos i correctes.

Els resultats més baixos en la prova d'expressió escrita en llengua catalana han estat en correcció lingüística:

- Ortografia
- Morfosintaxi
- Precisió i correcció dels adjectius

Llengua catalana

Expressió escrita											
Organització del text						Correcció lingüística				Asp form	
2.1A	2.1R	2.1S	3.2	3.4	2.1L	2.1O	2.1M	3.1	3.3	2.1P	
81	88	75	94	81	88	63	56	75	69	94	
70	70	70	96	70	65	43	61	78	70	52	
53	58	53	89	63	63	58	58	79	37	68	
67	71	66	93	71	71	53	59	78	59	69	

Expressió escrita											
Organització del text				Correcció lingüística						Asp form	
2.1	4.1A	4.1R	4.1S	2.2	2.3	2.4	4.1L	4.1O	4.1M	4.1P	
67	87	87	87	100	100	100	87	87	87	87	
77	73	77	77	91	100	95	77	68	77	64	
63	74	74	74	84	95	89	68	63	74	74	
70	77	79	79	91	98	95	77	71	79	73	

Llengua castellana

Segurament cada grup tindrà necessitats diferents...

Grup C	Comprensió lectora																Expressió escrita																		
	Obtenció d'informació						Interpretació										Reflexió i avaluació				Organització del text				Correcció lingüística										
Activitats	1.1	1.2	1.3	2.1	2.8	2.9	1.4	1.5	1.9a	1.9b	1.9c	1.9d	2.2	2.3	2.5a	2.5b	2.5c	2.5d	1.6	1.8	1.10	2.4	2.6	2.7	1.11	2.11	A	R	S	1.7	2.10	L	O		
Valor	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4	0-4	0-4	0-1	0-1	0-4	0-4		
Alumnes	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	3	3	3	1	1	2	2		
	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	3	3	2	1	1	2	2		
	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	2	2	2	1	1	2	1		
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	3	3	2	1	1	2	2	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	4	4	3	1	1	3	3	
	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	2	2	2	1	1	1	1	
	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	1	2	2	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	3	3	2	0	1	2	2	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	
	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	2	2	2	0	0	2	2	
	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	2	2	2	0	1	2	1	
	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	2	2	2	2	1	0	2	1
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	3	3	2	1	1	2	1	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	3	3	3	3	1	1	2	3	
	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	2	2	2	1	0	2	0		
1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	3	3	3	0	1	3	3			
% Total (amb activitat superada)	100	94	94	89	89	61	78	89	67	56	89	83	100	89	100	67	94	78	72	6	61	89	94	89	11	83	94	94	94	72	83	83	50		

Protagonistes

Estratègies facilitadores per avaluar

1. Parlar i reflexionar sobre l'escrit

La interacció facilita la valoració dels escrits i de les estratègies aplicades

Autoavaluació

Coavaluació simultània

Coavaluació diferida

Avaluació col·lectiva

L'avaluació compartida facilita la reflexió metacognitiva

Estratègies facilitadores per avaluar

2. Compartir els objectius d'aprenentatge i els indicadors permet implicar-los en l'escriptura i en l'avaluació

Compartir objectius i criteris d'avaluació

?

Estratègia imprescindible de l'avaluació formativa que, juntament a la Sumariació de bones pràctiques i la retroalimentació efectiva, ajuda a reduir la distància en què es troba l'aprenent, dins el seu procés d'aprenentatge, i el lloc cap al qual hauria de tendir o arribar.

↻

Serveix a l'aprenent per entendre clarament:

- els objectius d'aprenentatge
- els resultats esperables
- el que fa que una tasca sigui ben qualificada

👤

Es pot utilitzar a totes les etapes educatives des d'educació infantil fins al terciari.

Funcions de l'avaluació

Xarxa de Competències Educatives

Saber elaborar un resum a partir de la lectura d'un text

El resum estarà ben fet si...

- Hi apareixen les idees més importants.
- No hi ha repeticions, ni informacions poc rellevants.
- Has agrupat més d'una idea en una sola frase.
- Has utilitzat paraules que puguin englobar conceptes diferents dins d'una categoria: aliments, hàbitat, vegetals, catàstrofe natural, etc.

<http://xtec.gencat.cat/web/sites/xtec/.content/curriculum/xarxacb/documents/instruments-avaluacio-formativa/compartir-objectius.pdf>

Estratègies facilitadores per avaluar

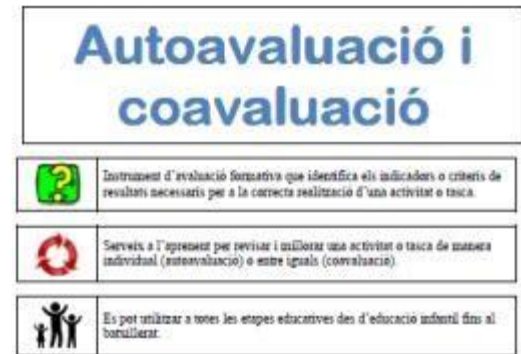
Compartim barems per a la coavaluació (Descripció d'una imatge)

Autoavaluació del procés de planificació d'un text expositiu

Pauta d'interrogació d'actituds i procés per a una coavaluació

- Pla**
- T'ho has passat bé escrivint el text?
 - T'ha costat molt o poc fer-lo?
- Est**
- Què és el que t'ha costat més a l'hora de fer el text?
 - T'ha costat decidir com volies començar?
 - Com ho has decidit?
- Act**
- Quins passos has seguit per escriure el text?
 - Què creus que t'hauria ajudat a fer-lo millor?
 - Com t'ha influït saber que l'hauries de llegir en veu alta davant de tothom?
 - Si ara el tornessis a fer, seguiries els mateixos passos?

RIBAS SEIX, T. (1997): *L'avaluació formativa en l'àrea de llengua*. BCN. Ed. Graó

Funcions de l'avaluació

<http://xtec.gencat.cat/web/sites/xtec/.content/curriculum/xarxacb/documents/instruments-avaluacio-formativa/autoavaluacio-coavaluacio.pdf>

Estratègies facilitadores per avaluar

Rúbrica

Instrument d'avaluació formativa que consta d'una taula de doble entrada. En un dels eixos s'especifiquen els criteris d'avaluació de realització de les tasques i, en l'altre, els criteris d'avaluació dels resultats, normalment en 4 categories de qualitat (expert, avançat, aprenent i novell).

Serveix a l'aprenent per l'autoevaluació, ja que li ajuda a saber en quin moment es troba dins del procés d'aprenentatge i li especifica que ha de fer per millorar. També serveix per compartir els objectius d'aprenentatge i els criteris d'avaluació.

Es pot utilitzar des del cicle mitjà de l'educació primària fins al treballer.

Rúbrica per a l'elaboració d'un informe de pràctiques. Estudis qualitatius.

Criteris d'avaluació de realització	Criteris d'avaluació de resultats			
	Nivell 3 (expert)	Nivell 2 (avançat)	Nivell 1 (aprenent)	Nivell 0 (novell)
1. Cercar informació prèvia sobre el tema en qüestió.	Repassa els coneixements previs sobre el tema. En busca nova informació, la integra i se la fa seva.	Repassa els coneixements previs sobre el tema. En busca nova informació però es preocupa poc d'integrar-la correctament i fer-se-la seva.	No recupera coneixements previs sobre el tema però en busca informació.	Creu tant en els seus coneixements previs que es tanca a ampliar-los.
2. Plantear objectius. Dissenyar un experiment per tal de validar una hipòtesi.	Es planteja objectius. Decideix l'estratègia en funció dels objectius, selecciona el material i estableix el protocol.	Entén l'estratègia en funció dels objectius i aplica el protocol que se li dona de forma correcta.	aplica el protocol que se li dona de forma correcta però no acaba d'entendre l'estratègia.	No aplica el protocol de forma correcta. No entén l'estratègia.
3. Recollir els resultats de l'experiment i el tractament que s'hi escou	Recull els resultats i els	Recull els resultats i els	Recull els resultats i els	Recull alguns resultats de

Rúbrica per a l'elaboració d'un informe de pràctiques. Estudis quantitius.

Criteris d'avaluació de realització	Criteris d'avaluació de resultats			
	Nivell 3 (expert)	Nivell 2 (avançat)	Nivell 1 (aprenent)	Nivell 0 (novell)
1.- Cercar informació prèvia sobre el tema en qüestió	Repasa els coneixements previs sobre el tema. En busca nova informació, la integra i se la fa seva.	Repasa els coneixements previs sobre el tema. En busca nova informació però es preocupa poc d'integrar-la correctament i fer-se-la seva.	No recupera coneixements previs sobre el tema però en busca informació.	Creu tant en els seus coneixements previs que es tanca a ampliar-los.
2.- Formular hipòtesis	Es planteja preguntes concretes, referents al tema en qüestió i formula una o varies hipòtesis coherents amb la pregunta.	Pot plantejar-se preguntes o formula hipòtesis però no segueix un procés globalment coherent.	No es planteja preguntes. Formula hipòtesis com a respostes a preguntes que se li fan.	No es planteja preguntes. No formula hipòtesis.
3.-Dissenyar un experiment per tal de validar la hipòtesi	Decideix les variables dependent i independent. Selecciona els materials i estableix el protocol.	Decideix les variables dependent i independent. Aplica el protocol que se li dona de forma correcta.	Aplica el protocol que se li dona de forma correcta però no acaba d'entendre l'estratègia.	No aplica el protocol de forma correcta. No entén l'estratègia.
4.- Recollir els resultats de l'experiment i fer-ne el tractament que s'hi escou	Recull els resultats en taules, si s'escou. En fa els gràfics corresponents. En fa un tractament precís i els interpreta correctament.	Recull els resultats en taules, si s'escou. En fa els gràfics corresponents. En fa un tractament poc acurat i els interpreta amb dificultat.	Recull els resultats en taules, si s'escou. En fa els gràfics corresponents. En fa un tractament poc acurat. No els interpreta.	Recull alguns resultats de forma parcial. No els interpreta.

http://xtec.gencat.cat/web/sites/xtec/.content/curricul_um/xarxabc/documents/instruments-avaluacio-formativa/rubrica.pdf

Estratègies facilitadores per avaluar

BASE D'ORIENTACIÓ

REDACCIÓ D'UN TEXT DESCRIPTIU ESTÀTIC de 10-15 línies

1. Aspectes previs a la redacció. PLANIFICACIÓ.

- 1.1. Tinc clar què vull dir.
- 1.2. Sé a qui m'adreço. Tinc consciència del receptor.
- 1.3. Faig una pluja d'idees del que vull incloure en l'escrit.
- 1.4. Seleccio els trets més significatius d'allò que vull descriure
- 1.5. Penso l'ordre en què faré la descripció.

2. Inici de la REDACCIÓ.

- 2.1. Presento el tema / subjecte / objecte a descriure.
- 2.2. Faig constar el camp semàntic al qual pertany.
- 2.3. Enumero les característiques segons l'ordre previst
- 2.4. Utilitzo adjectius qualificatius, si em cal.
- 2.5. Utilitzo complements del nom, si és necessari.
- 2.6. Utilitzo connectors seqüencials per posar ordre a la descripció.
- 2.7. Utilitzo oracions copulatives per anar afegint informació a la descripció.
- 2.8. Utilitzo adverbis de lloc i/o de manera, si fa falta.
- 2.9. Utilitzo verbs atributius (ser, estar, semblar).
- 2.10. Utilitzo sinònims, antònims, frases fetes i/o locucions per fer més rica la descripció.
- 2.11. Tanco la descripció amb una conclusió global i sintètica (frase final):
 - En conjunt
 - Així doncs
 - En definitiva...

3. Aspectes posteriors a la redacció. REVISIÓ.

- 3.1. Reviso l'estructura del text, segons la base d'orientació.
- 3.2. Reviso l'ortografia.
- 3.3. Reviso la puntuació.
- 3.4. Reviso la presentació.

Autor: Àmbit de Lletres

Base d'orientació

Instrument d'avaluació formativa que mostra una seqüència ordenada d'accions per resoldre un problema o realitzar una tasca. Resumeix el coneixement que els aprenents han d'interioritzar, és a dir, retenir a la memòria de manera que es pugui activar quan calgui.

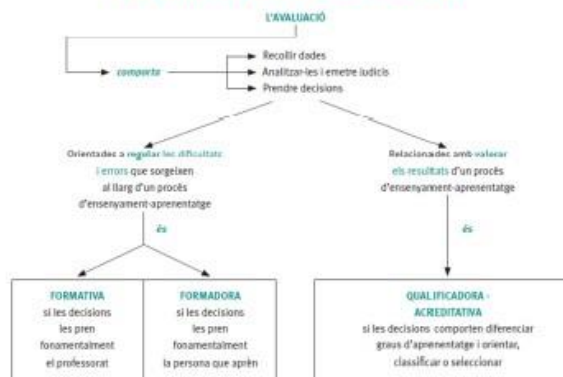

Serveix a l'aprenent per planificar-se, per fer l'acció de forma autònoma i per autoavaluar-se. És important que l'aprenent generi les pròpies bases d'orientació, o bé que les que utilitzi tinguin sentit per a ell, ja que no tothom aprèn de la mateixa manera o seguint les mateixes pautes.

Es pot utilitzar des de l'educació primària fins al batxillerat.

Funcions de l'avaluació

Estratègies facilitadores per avaluar

Carpeta d'aprenentatge

Instrument d'avaluació formativa que facilita a l'alumne identificar el que ha après i com ho ha après al llarg d'un període de temps (una setmana, un trimestre, una unitat didàctica, un projecte...) per mitjà del recull i resum de evidències d'aprenentatge com, per exemple, activitats resoltes i productes finals, però també tot allò que forma part del procés d'elaboració de la tasca i de reflexió sobre els aprenentatges.

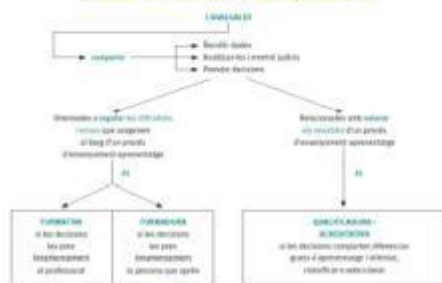

Serven a l'aprenent per fer evident que és el que sap i quins són realment els aprenentatges significatius realitzats (aquells que es mantenen al llarg dels anys, o als quals es pot accedir de nou sense necessitat de referir tot el procés d'aprenentatge). Al document s'aporten evidències d'aprenentatge útils per a l'avaluació. També pot ser una eina per compartir amb les famílies.

Es pot utilitzar des de l'educació primària fins al batxillerat.

Funcions de l'avaluació

PORTAFOLI AULA D'ACOLLIDA

NOM: STEFAN FRATILA
AULA D'ACOLLIDA IES OLORDA
CURS: 2008-09. PROFESSORA: Núria Alart

<http://xtec.gencat.cat/web/sites/xtec/.content/c/urriculum/xarxacb/documents/instruments-avaluacio-formativa/carpeta-aprenentatge.pdf>

L'avaluació en la presa de decisions

Avaluar per prendre decisions: observo els alumnes

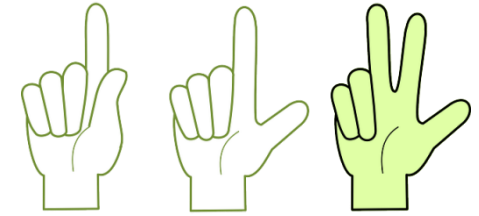
EXPRESSIÓ ESCRITA				
Taula d'observació de l'alumne/a:				
	1	2	3	4
Propietats del text				
Adequació:				
S'ajusta al propòsit comunicatiu del text (context, emissor, receptor, i canal)				
Coherència:				
Les idees desenvolupades són coherents i es segueix amb facilitat el fil conductor : dins del paràgraf				
Les idees desenvolupades són coherents i es segueix amb facilitat el fil conductor : entre paràgrafs				
Cohesió :				
Puntua correctament				
Fa servir correctament nexes d'unió				
Lèxic :				
Té riquesa, variació i precisió lèxiques				
Empre recursos lèxics variats (metàfores, sinònims, comparacions, estil directe i indirecte,...)				
Ortografia:				
Té assolida l'ortografia natural				
Aplica les normes d'ortografia convencional treballades				

Gramàtica:				
S'ajusta al nivell especificat al currículum en els aspectes següents:				
Ús de diferents tipus de noms i adjectius				
Ús del verb				
Ús de pronoms				
Ús de connectors				
Ús de diferents tipus de frases				
Estilística:				
Fa textos creatius i imaginatius				
Presentació:				
Té un bon domini del traç				
És polit en la presentació				
Distribueix l'espai correctament				
Utilitza la tipografia adient (títols, subratllats,...).				
Processos de producció				
Analitza la situació comunicativa				
Utilitza estratègies per planificar el text (fa un llistat, un esquema, una representació mental...)				
Revisa el text mentre l'escriu				
Revisa el text després d'escriure'l				
Actituds				
S'esforça per escriure bé				

Marcar amb una X el quadre que correspongui:
1 (gairebé mai); 2 (alguna vegada); 3 (sovint); 4 (sempre).

Avaluar per prendre decisions: i a partir d'aquí...

«Faré activitats per millorar la coherència dels escrits dels alumnes».

- . Ordenar textos desordenats
- . Introduir informacions en un text
- . Completar textos als quals falta informació
- . Identificar els punt i a part en un text compactat
- . Extreure'n la informació irrellevant
-

“Ho plantejaré a la reunió d'equip docent”.

Avaluar per prendre decisions: autodiagnosi del docent

Instrument de reflexió per al docent	1	2	3	4
ABANS QUE L'ALUMNE PRODUEIXI UN TEXT				
Realitzo estratègies de contextualització:				
Donem funcionalitat a l'expressió escrita: Reflexiono amb els alumnes sobre els objectius del text (per què s'escriu el text)				
Reflexionem amb els alumnes sobre com ha de ser el text (a qui va dirigit, extensió, llenguatge,...)				
Altres:				
Realitzo estratègies de planificació:				
Fem pluja d'idees				
Emprem tècniques d'associació d'idees (amb fets viscuts, amb narracions conegudes, amb idees inventades,...)				
Apliquem tècniques organitzatives (esquemes, mapes, conceptuals, arbres, idees clau,...)				
Utilitzem recursos visuals (Esquema estrella: què, qui, com, quan,...Dibuixos o fotografies,...)				
Altres:				
Realitzo estratègies de textualització:				
Analitzem models diferents (anàlisi i deducció de l'estructura, vocabulari,...)				
Verbalitzem exemples				
Fem models col·lectius, per grups, per parelles,...				
Utilitzem suports escrits per ajudar a generar (completar textos, donar els elements bàsics, reorganitzar paràgrafs,...)				
Altres:				
Realitzo estratègies de revisió del text:				
Llegir centrant-se en el contingut (idees, estructura,...)				
Llegir centrant-se en la forma (puntuació, ortografia,...)				
Altres:				
MENTRE L'ALUMNE PRODUEIX EL TEXT				
Durant la textualització vetllem per què l'alumne, quan ho necessiti, interaccioni amb el/la mestre/a o els companys				
Recordem als alumnes que cal rellegir els fragments escrits per comprovar que s'ajusten a allò que volen expressar				
Altres:				
DESPRÉS QUE L'ALUMNE HA PRODUIÏT UN TEXT				
Fem que l'alumne torni a llegir el seu text individualment i selectivament (contingut i forma) per detectar errades				
Fem exercicis de revisió : col·lectiva, en grups i parelles				
Potenciem la utilització funcional de l'expressió escrita feta (llegir-ho als companys, portar-ho a casa, penjar-ho a l'aula, enviar la carta,...)				
Altres:				

Continguts

1. Posar-nos d'acord: justificació i beneficis
2. Què hem d'ensenyar?
3. Què i com avaluar de l'escriptura?
- 4. Com ho fem per posar-nos d'acord?**
5. Didàctica integrada de l'escriptura
6. Per acabar...

Posem *fil*s a l'agulla per millorar!

Quines característiques dels equips afavoreixen la millora dels resultats?

Fan servir eficaçment els recursos de què disposen.

Coordinació i optimització

Tenen una línia pedagògica clara i una estructura organitzativa coherent.

Implicació de tots els agents

Funcionen de manera col·legiada i amb voluntat d'equip.

Reunions pedagògiques

Aborden les dificultats i se'n plantegen la solució.

Plans d'acció de millora

Se centren a donar suport a projectes de millora.

Formació i assessorament

Àmbits de decisió

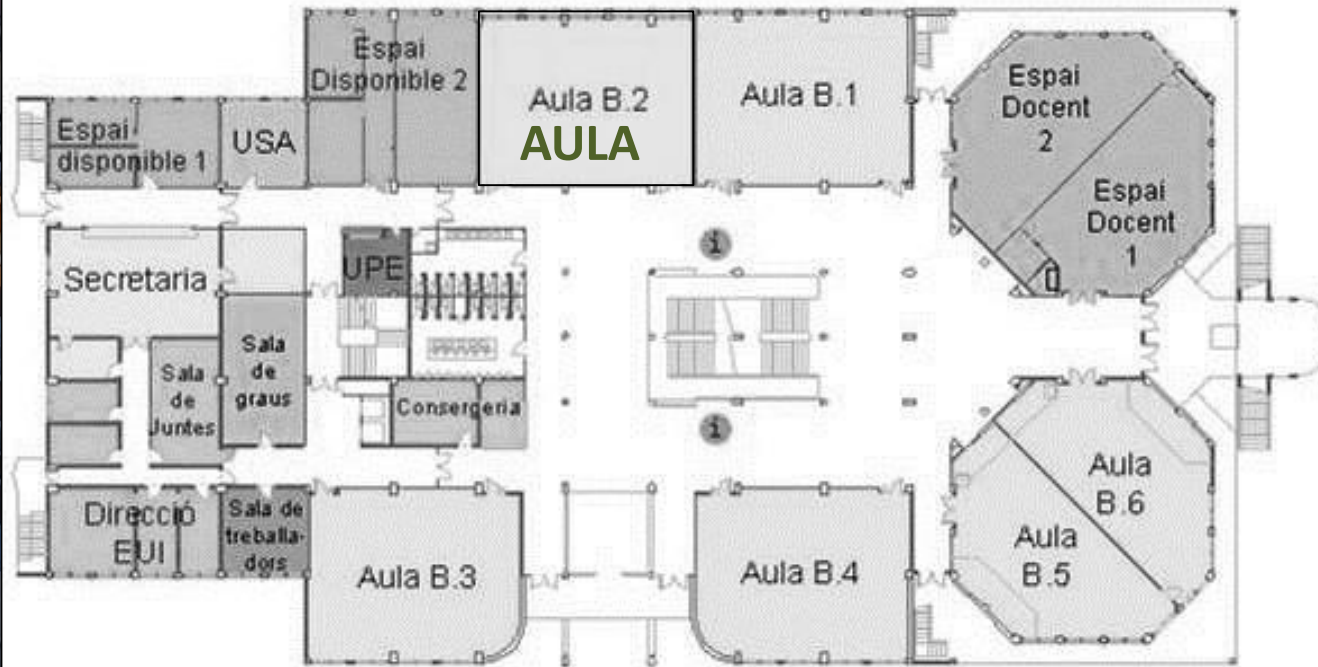
Decisions de caràcter pedagògic

- Model didàctic.
- Selecció i seqüenciació de gèneres i tipologies.
- Implicació de les matèries.
- Aprofitament de situacions comunicatives.
- Metodologies i suports per ensenyar a escriure.
- Activitats d'escriptura que es plantejaran.
- Espais i temps per escriure.
- Enfocament de l'ensenyament de la literatura i de la gramàtica.
- Ús de les tecnologies digitals.
- Criteris d'avaluació.
- ...

Decisions de caràcter organitzatiu

- Espais i temps de coordinació.
- Distribució de funcions entre el professorat implicat.
- Optimització de les reunions.
- Temporalització del pla de millora.
- Utilització dels recursos.
- Atenció a la diversitat.
- Necessitats de formació.
- Avaluació de l'assoliment dels objectius
- ...

Nivells de decisió

CENTRE

ENTORN

NIVELL AULA:

A tercer treballarem la descripció dels espais del centre per al cartell informatiu.

NIVELL CENTRE:

Els alumnes s'encarregaran d'elaborar cartells informatius per a la jornada de portes obertes. Distribuïrem la tasca per nivells.

NIVELL ENTORN:

Participarem en una mostra de cartells elaborats per diferents centres de la localitat.

Espais i temps de decisió

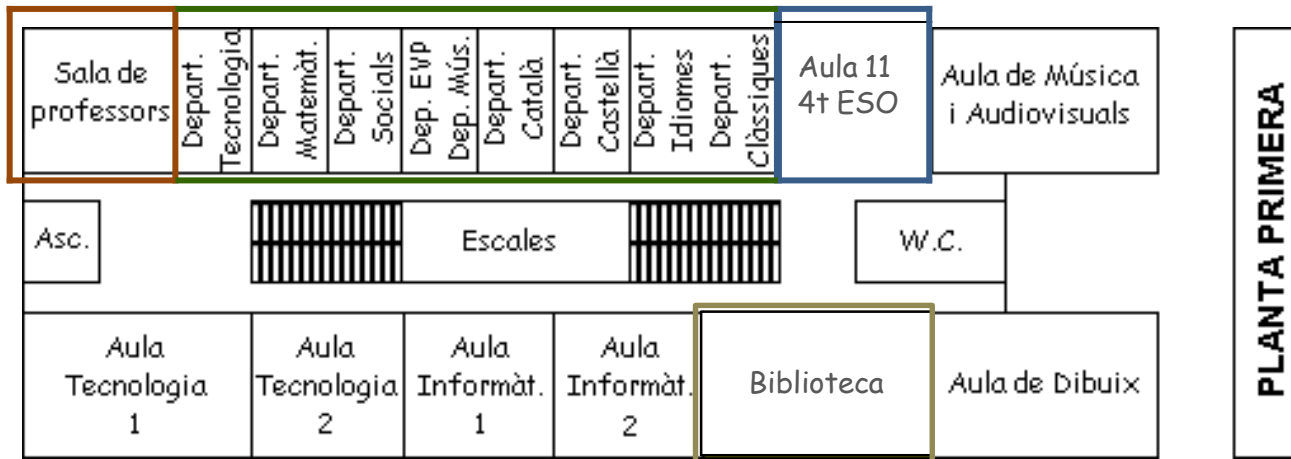
Departaments didàctics

Equips docents

Coordinació pedagògica

Claustres

Lideratge actiu i distribuït:
grup impulsor
equip directiu

Espais i temps de decisió

Diferents grups impulsors per a diferents projectes

Lideratge actiu i distribuït:
grup impulsor
equip directiu

ILEC

araESCRIC

Plurilingüisme

Impulsem la geometria

Xarxa d'instituts que treballen per projectes

...

Dinàmiques de treball en la presa de decisions: recomanacions per fer reunions efectives

- Alternar les reunions de coordinació amb les reunions de discussió entorn de qüestions pedagògiques.
- Aprofitar les reunions previstes dels diferents espais de decisió per parlar d'escriptura.
- Aplicar un protocol de dinamització que faci més àgil la discussió.

Dinàmiques de treball:

Alternar les reunions de coordinació amb reunions de discussió entorn de qüestions pedagògiques

Aprofitar les sessions previstes de treball intern per parlar d'escriptura

Quart d'ESO

Organització de les reunions d'equip docent per al curs 2015-2016:

- ❖ Es faran els dimecres de 13:30 a 14:30 a l'aula de quart B.
- ❖ La primera i la tercera reunió de cada mes serà per coordinar aspectes organitzatius.
- ❖ A la segona i quarta reunió de cada mes es debatran aspectes pedagògics.
- ❖ Les informacions es faran arribar per correu electrònic.

Quart d'ESO

Reunió d'equip docent:

24 de febrer de 2016

Aula 4t B: 13:30 - 14:30

ORDRE DEL DIA:

- ❖ Què avaluarem dels escrits en totes les matèries
- ❖ Torn obert de paraula

OBSERVACIONS:

Porteu escrits d'alumnes per comentar-los conjuntament.

Dinàmiques de treball:

aplicar un protocol de dinamització per fer més àgil la discussió

Exemple de protocol:

FASE 1.

Exposició del docent

FASE 2.

Resposta dels altres docents

FASE 3.

Discussió

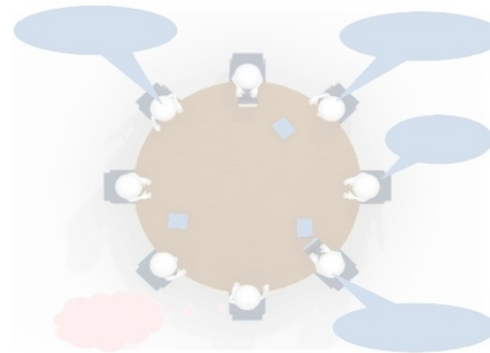
FASE 4.

Recollida d'acords

• Fins ara he treballat...

• Us porto mostres del que han fet els alumnes...

• Jo esperava...

• Has pensat en...?

• Jo ho faria així...

• A mi em sembla que..

• Jo ho analitzo diferent

• Jo el que no entenc...

• Per què has dit que...

• A la meua classe també...

No m'ho havia plantejat així!

Partir de l'anàlisi compartida de produccions dels alumnes

EL MEU DIARI

Dissabte dia 25 de octubre: vaig esmorzar amb els meus pares, després vaig anar a veure la tele, quan amb vaig cansar vaig anar a jugar amb el meu germà a continuació vaig dinar després men vaig anar amb quat al Motoclub i allí vaig brenar al tornar vaig anar a la fira allí vaig sopar, vaig tornar i ara estic escrivint el diari, adeu.

Diumenge 26 de octubre. Al llevarme vaig esmorza i després baig anar a Montserrat pel camí vam passar la entrada i un lio al arribar a Montserrat allí estava el meu Pare amb la bici al coll esperanos

Vaig fer un tom per allí per veure les tendes vam dinar i cap a casa ara estic escrivint el diari. Bona nit.

- Quin era l'encàrrec de treball?
- S'ha contextualitzat? L'alumne s'ha pogut fer una representació clara de la tasca?
- L'escrit està ben fet? Respon als estàndards corresponents al nivell?
- Com hauríem d'haver fet saber a l'alumne quina era la resposta esperada?
- Quins punts forts té l'escrit?
- Quines dificultats té aquest alumne?
- Amb quina intervenció didàctica podem ajudar-lo a millorar els escrits?
- ...

Dinàmiques de treball: aprovar els acords en claustre i informar-ne el consell escolar

Caldria que els acords es recollissin a les actes
d'aquests òrgans

«A partir d'ara, totes les tasques d'escriptura s'han de contextualitzar».

Es concretarà el Projecte Educatiu de Centre amb relació a la didàctica de l'escriptura

Documents de centre: el pla (de lectura i) d'escriptura

Índex

1. Introducció.....	
1.1 Consideracions prèvies.....	
2. Objectius.....	
3. Concreció de les etapes del Pla.....	
3.1 Curs de formació.....	
3.2 Pràctiques d'escriptura que ja es fan.....	
3.3 Repartiment de tasques.....	
3.4 Seguiment i avaluació.....	
4. Procés de l'expressió escrita.....	
4.1 Planificació.....	
4.1.1 Generació d'idees: Tema i propòsit.....	
4.1.2 Destinataris i registre adequat.....	
4.1.3 Estructura, tipus de text.....	
4.1.4 Què en sé i quina recerca necessito?.....	
4.1.5 Selecció de la informació.....	
4.1.6 Organització de les idees: Esquema del text.....	
4.2 Producció.....	
4.2.1 Els models.....	
4.2.2 La redacció de l'esbany.....	
4.3 Revisió.....	
4.3.1 Lectura individual del text.....	
4.3.2 Correcció col·lectiva.....	
4.3.3 Millora d'estil.....	
4.3.4 Redacció definitiva.....	
4.4 Reflexions sobre l'aplicabilitat del procés.....	
5. Temporització.....	

6. Material.....	24
6.1 Tipologia textual.....	24
6.1.1. El text descriptiu.....	25
6.1.2. El text narratiu.....	27
6.1.3. El text conversacional o dialògic.....	29
6.1.4. El text explicatiu (o expositiu).....	32
6.1.5. El text instructiu o directiu.....	36
6.1.6. El text argumentatiu.....	37
6.2 Les propietats del text. Orientacions.....	40
6.2.1. Adequació.....	40
6.2.2. Coherència.....	41
6.2.3. Cohesió.....	41
6.3 Dificultats habituals en els textos escrits.....	42
6.3.1. Problemes de textualització més freqüents.....	42
6.3.2. Problemes gramaticals més freqüents.....	43
7. Avaluació del PE (indicadors).....	47
8. Llista de referències.....	49
8.1 Llibres i revistes.....	49
8.2 Pàgines WEB.....	50
9. Annexos.....	52
9.1 Instruments.....	52
9.1.1. INSTRUMENT 1: Enquesta de detecció.....	52
9.1.2. INSTRUMENT 2: Prova Inicial. Pautes.....	55
9.1.3. INSTRUMENT 3: Pautes de correcció del text inicial.....	57
9.2 Material per a alumnes i professors.....	59
9.2.1. Adequació.....	59
9.2.2. Coherència.....	61
9.2.3. Cohesió.....	62

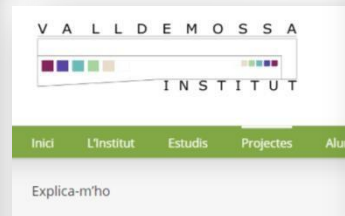
Pel que fa a l'ús de la llengua en les diverses àrees:

El català és la llengua vehicular de les àrees del currículum (tret de les matèries de llengua castellana, llengua estrangera i optatives de Francès i Italià), així com de les assignatures que s'imparteixen en anglès.

L'aprenentatge de la llengua catalana té com objectiu principal assolir un bon nivell d'expressió i comprensió en català, i és responsabilitat del professorat de totes les àrees. En totes les matèries que cursa l'alumnat es posa una especial atenció en les

Quant a la llengua escrita, els objectius del nostre centre es basen en què l'alumnat ha de ser capaç de:

- Produir textos escrits narratius, descriptius i conversacionals, adequats, coherents i cohesionats.
- Usar tècniques de síntesi, en suport paper o digital, per tal de comprendre textos escrits: subratllat, esquemes i resum.
- Exposar l'opinió sobre la lectura d'una obra completa adequada a l'edat
- Escriure textos, en suport paper o digital, prenent com a model un text literari treballat a l'aula o realitzar-ne alguna transformació senzilla.
- Entendre qualsevol tipus de producció escrita, treballar el text amb criteris morfològics, sintàctics, semàntics i fonètics.
- Comprendre textos escrits de la vida acadèmica i altres situacions comunicatives.
- Llegir i entendre qualsevol text literari adequat al seu nivell i d'elaborar comentaris de text ben estructurats.

Explica-m'ho

El projecte Explica-m'ho va sorgir a l'INS Valldeossa amb la voluntat de donar recursos i incrementar la confiança dels nois i noies a l'hora d'escriure

L'aplicquem des de l'any 1995, de forma continuada. De bon començament anava adreçat als alumnes de primer de BUP, després va passar a tercer i quart d'ESO. Presentem l'Explica-m'ho als alumnes com una mena d'entrenament: cal exercitar-se a escriure sobre qualsevol tema per acabar escrivint millor. Una única condició: els temes proposaran explicacions, opinions personals, experiències o fets que no es puguin copiar d'enlloc. Com que estem convençuts que la millora de l'escriptura dels alumnes ens beneficia a tots, tots els departaments hi estan implicats, tothom proposa temes de redacció i tot el professorat d'aquell nivell corregeix els escrits.

Fases de treball i d'implementació

DIAGNOSI

Anàlisi de la situació del centre

ELABORACIÓ I IMPLEMENTACIÓ

Pla d'acció

AVALUACIÓ

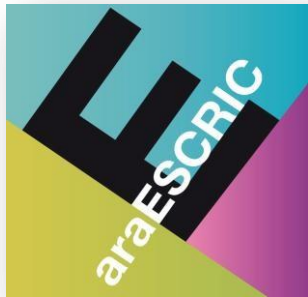
Valoració de resultats i noves decisions

Diagnosi

Reflexió inicial:

- Revisió dels aspectes pedagògics i organitzatius
- Anàlisi dels resultats de les avaluacions internes i externes

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Direcció General d'Educació Secundària
Obligatòria i Bèstifera

ORIENTACIONS PER A LA MILLORA DE L'EXPRESSIÓ ESCRITA

Educació secundària obligatòria
Juny de 2012

ESO ESCRITA A L'ESO
CONAR 1

En l'expressió escrita	Mida de l'avaluació		Tipus de prova	Tipus de resposta
	Qualitat	Quantitat		
Es troben textos en gran grup i en petit grup comentant els diferents aspectes (qualificació, redacció, revisió i consideracions a tenir en compte) (se'n valen exemples i se'n dibuixa el text)				
Abans de redactar el text, es practica l'ús de diferents recursos i estratègies per qualificació: pensar en què farà de text i què escriure, après de la seva estructura, a què li dirà, pensar sobre què volen escriure (plànol d'idees, comentari)				
Es demana que elaborin esbortany abans de redactar el text definitiu.				
Es practica la revisió formal i de contingut del text abans de ser-lo per acabar.				
Es llegiran i comenten textos escrits per tal de tenir models correctes (estructura del text, lloc, organització, etc.)				
En el moment de programar, es té en compte que s'haurà d'utilitzar diferents tipologies de textos.				
Es programen produccions d'un mateix tipus de text en diferents situacions i amb diferents propòsits.				
Es demana que utilitzin diferents suports per realitzar un text escrit (paper, paperet, etc.).				
Es realitzen connexions entre el text amb el contingut (informació que es dona, amb l'organització) dels textos escrits.				

<http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/works/pape/SpacesStore/0011/3d3e6572-5f03-4283-9106-ae6ff703bf61/Document-Millora-Expressio-Escrita-2012.pdf>

10/32

Conclusions

Punts forts

Aspectes a millorar

Aspectes que caldria introduir

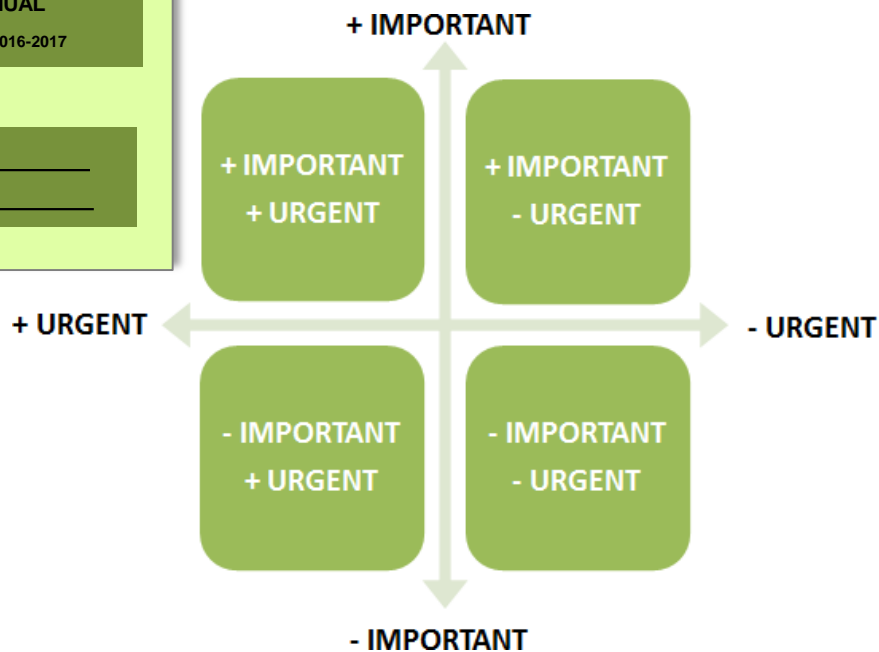
Fase de treball i d'implementació

Establir objectius i actuacions de centre:

- a) Decisions de caràcter pedagògic
- b) Decisions de caràcter organitzatiu

PROGRAMACIÓ
GENERAL
ANUAL
Curs 2016-2017

INSITUT _____
Municipi _____

Presca de decisions

Punts forts

Aspectes a millorar

Aspectes que caldria introduir

Accions a curt termini

(un trimestre)

Accions a mig termini

(un curs)

Accions a llarg termini

(dos cursos)

Avaluació

Constatar els resultats:

- Indicadors d'assoliment de la concreció anual del pla
- Resultats de l'avaluació interna i externa del centre

Concreció de línies de centre

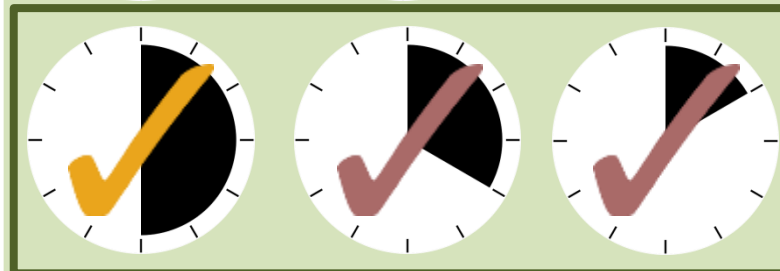
Línia de treball:

Objectius:

-
-

Actuacions	Responsables	Recursos	Procediment de treball	Temporització	Indicadors d'assoliment

Efectivitat i revisió del pla a partir de les actuacions fetes

Noves decisions!

Continguts

1. Posar-nos d'acord: justificació i beneficis
2. De quins acords parlem?
3. Sobre què cal posar-nos d'acord?
4. Com ho fem per posar-nos d'acord?
- 5. Didàctica integrada de l'escriptura**
6. Per acabar

DECRET 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria

Hi ha continguts comuns a totes les llengües

(la majoria dels recursos comunicatius: estratègies lectores, redacció de resums i esquemes, tipus de text, puntuació, terminologia gramatical, etc.)

“L’aprenentatge de les llengües catalana i castellana ha de servir com a base per a l’adquisició d’altres llengües, en un context plurilingüe i intercultural. Aquest fet facilitarà el tractament integrat de llengües en els centres escolars”.

No té sentit que cada llengua torni a plantejar-los des de l’inici com si fossin específics.

Cal introduir-los més sistemàticament i reflexivament en la llengua del centre per ser aplicats a les altres, i facilitar, així la transferència.

Cal posar l’accent en el desenvolupament competencial i evitar repeticions innecessàries.

Necessitat d'una didàctica integrada: triple justificació

CURRICULAR

La majoria de continguts relacionats amb la competència escrita són comuns

EL SUBJECTE DE L'APRENTATGE

L'alumne és el mateix subjecte de l'aprenentatge

TRANSFERÈNCIA

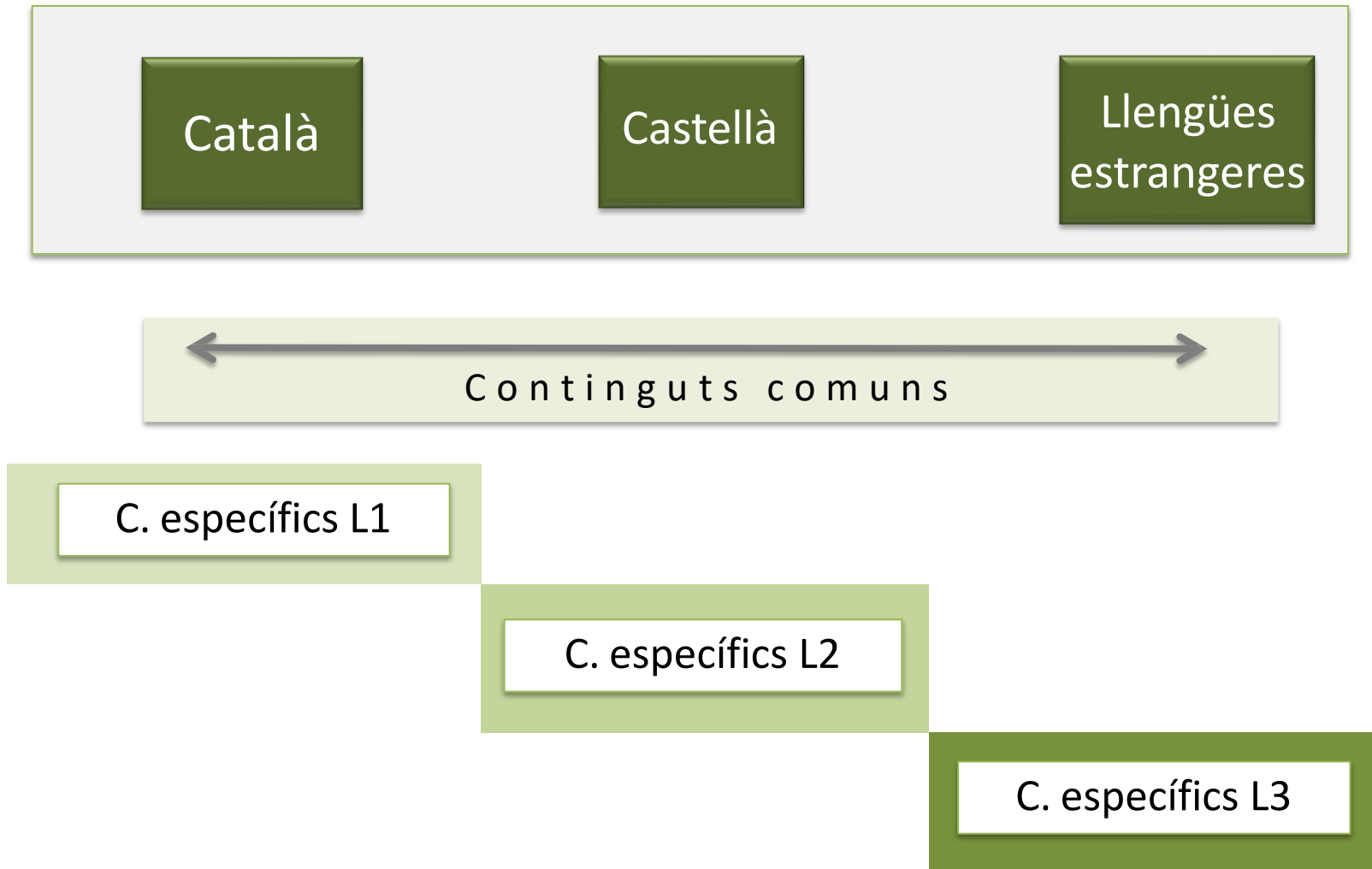
Necessitat de facilitar la transferència dels aprenentatges

Aprenentatges que podrien ser transferibles
(conceptes, terminologia, estratègies, recursos...)

- L'adequació dels textos al context d'enunciació
- Procediments de coherència global dels textos
- Procediments de cohesió dels enunciats
- La llengua com a sistema (conceptual)
- Actituds sobre l'escriptura
- ...

Continguts d'escriptura i àrees lingüístiques

Continguts comuns i continguts específics

Primera conferència

- Gèneres textuais
- Situacions comunicatives
- Criteris de selecció i seqüenciació
- ...

Tercera conferència

- Procés de composició textual
- Seqüències didàctiques contextualitzades, funcionals i reflexives
- Escriitura en suports digitals
- ...

Quarta conferència

- Reflexió sobre el funcionament de la llengua i activitat metalingüística
- Gramàtica implícita i explícita
- ...

Cinquena conferència

- Escriitura creativa
- Les matèries no lingüístiques i l'escriitura creativa.
- L'enfocament de de la literatura
- ...

Segona conferència

- Escriitura i matèries curriculars
- Habilitats cognitives + lingüístiques
- Textos i matèries
- Modalitats d'escriitura a les matèries
- Activitats híbrides
- Textos multimodals i plurilingües
- ...

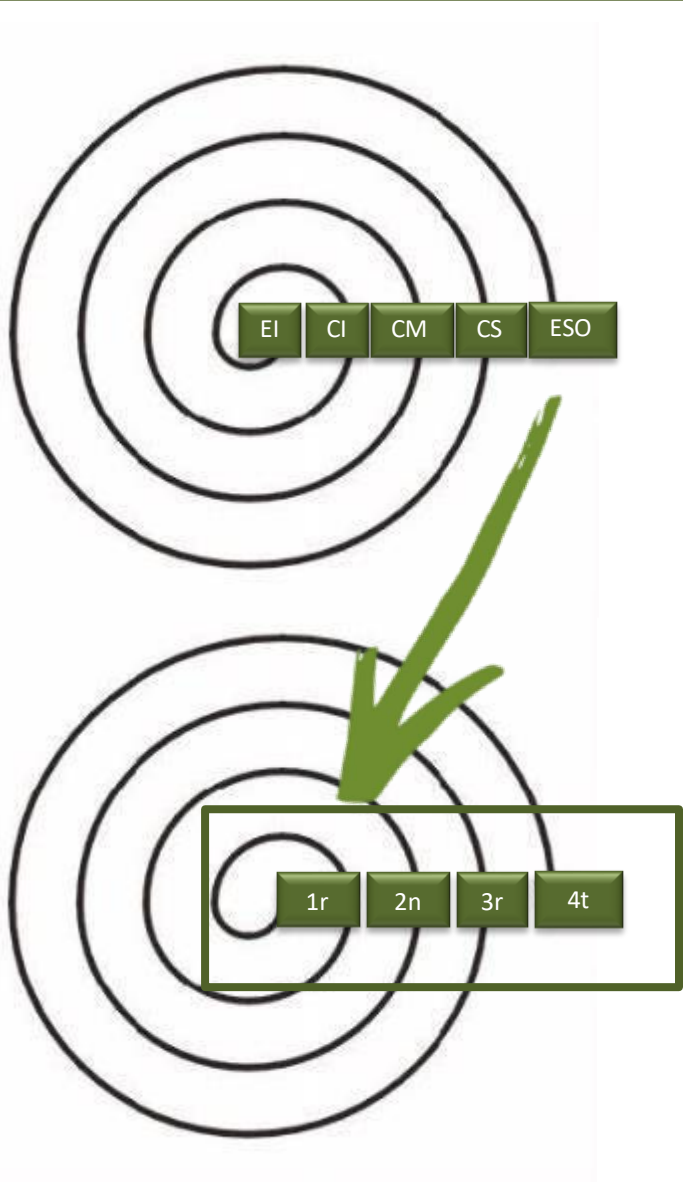
Quarta conferència

- Reflexió sobre el funcionament de la llengua i activitat metalingüística
- Gramàtica implícita i gramàtica explícita
- Treball amb la gramàtica i l'ortografia
- La transferència
- ...

Cinquena conferència

- L'ensenyament de la literatura
- ...

Coherència metodològica

- Qui inicia...?
- Com assegurar la coherència en el tractament dels gèneres?
- Com es transferirà?
- Com rendibilitzar el treball amb les diverses llengües?
- Com assegurar la transferència del que és comú d'una llengua a una altra:
 - Activació de coneixement previs
 - Reflexió metalingüística
 - Eines i instruments (p.e., bases d'orientació)
- Quin és el nivell d'aprofundiment progressiu d'aprenentatges més coherent? Com l'apliquem?
- Com ajudem l'alumne a gestionar i regular la seva escriptura?

Una possibilitat: programar a partir de gèneres

Nivell	Funció	Tipus	Gènere textual	Situacions comunicatives
P3				
P4				
P5				
1r				
2n				
3r				
4t				
5è				
6è				
1r				
2n				
3r				
4t				

Gèneres textuais per nivell i desenvolupament competencial

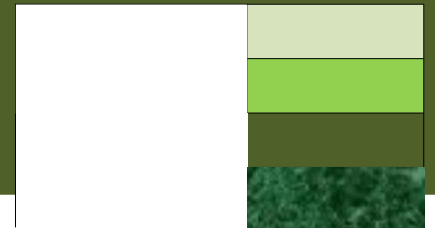
Freqüència: Diària / setmanal / quinzenal / mensual / trimestral

Nivell d'aprofundiment: Iniciació / Ampliació / Consolidació / Manteniment

Tipologia	Gènere textual	Situació comunicativa	Freqüència	Àrea	1r	2n	3r	4t
					I A C M	I A C M	I A C M	I A C M

Desenvolupament competencial		
C.4: Planificar	C.5: Textualitzar	C.6: Revisar per millorar
Estratègies docents: Suports: Materials: Activitats:	Estratègies docents: Suports: Materials: Activitats:	Estratègies docents: Suports: Materials: Activitats:

Caldrà decidir quan s'inicien i quan s'acaben

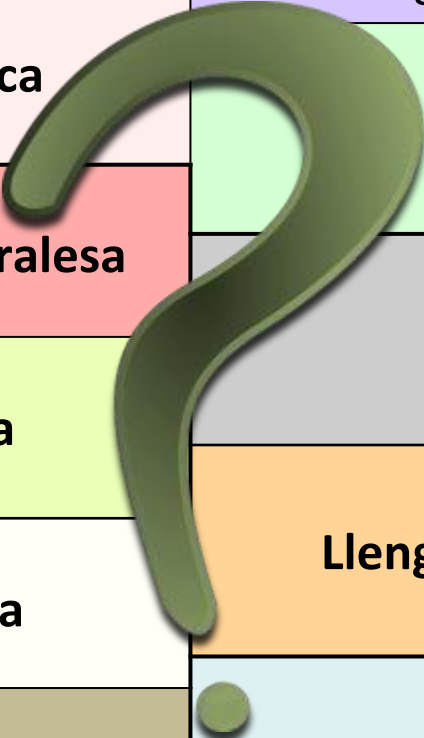

Gèneres textuais	E.I.	C.I.	C.M.	C.S.	1r	2n	3r	4t
Descripcions literàries								
Descripcions científiques								
Definicions								
Fitxes/ Buidatges								
Peus de fotografia								
Notícies								
Notes								
Circulars								
Informes								
Invitacions								
Programes								
Cartes al director								
Queixes escrites								
Formularis								
Full de reclamacions								
Jocs jugats								
Reglaments								
...								

Temps per escriure a totes les matèries: com implicar-hi tot el claustre?

Ciències socials	Llengua estrangera Primera llengua Segona llengua
Educació plàstica	Català
Ciències de la naturalesa	Música
Educació física	Llengua castellana
Cultura clàssica	Matemàtiques
Tecnologia	

Què, com i quan s'escriurà a les matèries?

Modalitats d'escriptura a les matèries									
	1r	2n	3r	4t	Matèria	Freqüència			
						D	S	Q	M
Textos socials (comunicatius)									
Textos acadèmics									
Expositius									
Resums									
Reflexius									
Textos intermediaris									
Apunts i notes									
Organitzadors gràfics									
Esborranyes									
Textos multimodals									

D: Diària / S: Setmanal / Q: Quinzenal / M: Mensual

Esriptura a totes les matèries: un préstec compartit de gèneres i continguts

Entrevista
W.A. Mozart

Entrevista W.A.
Mozart

Crònica
d'un dia de vaga
(BCN S. XIX)

Crònica
d'un dia de **vaga**
(**BCN S. XIX**)

Diari
d'un dia a l'Abric
Romaní de
Capellades

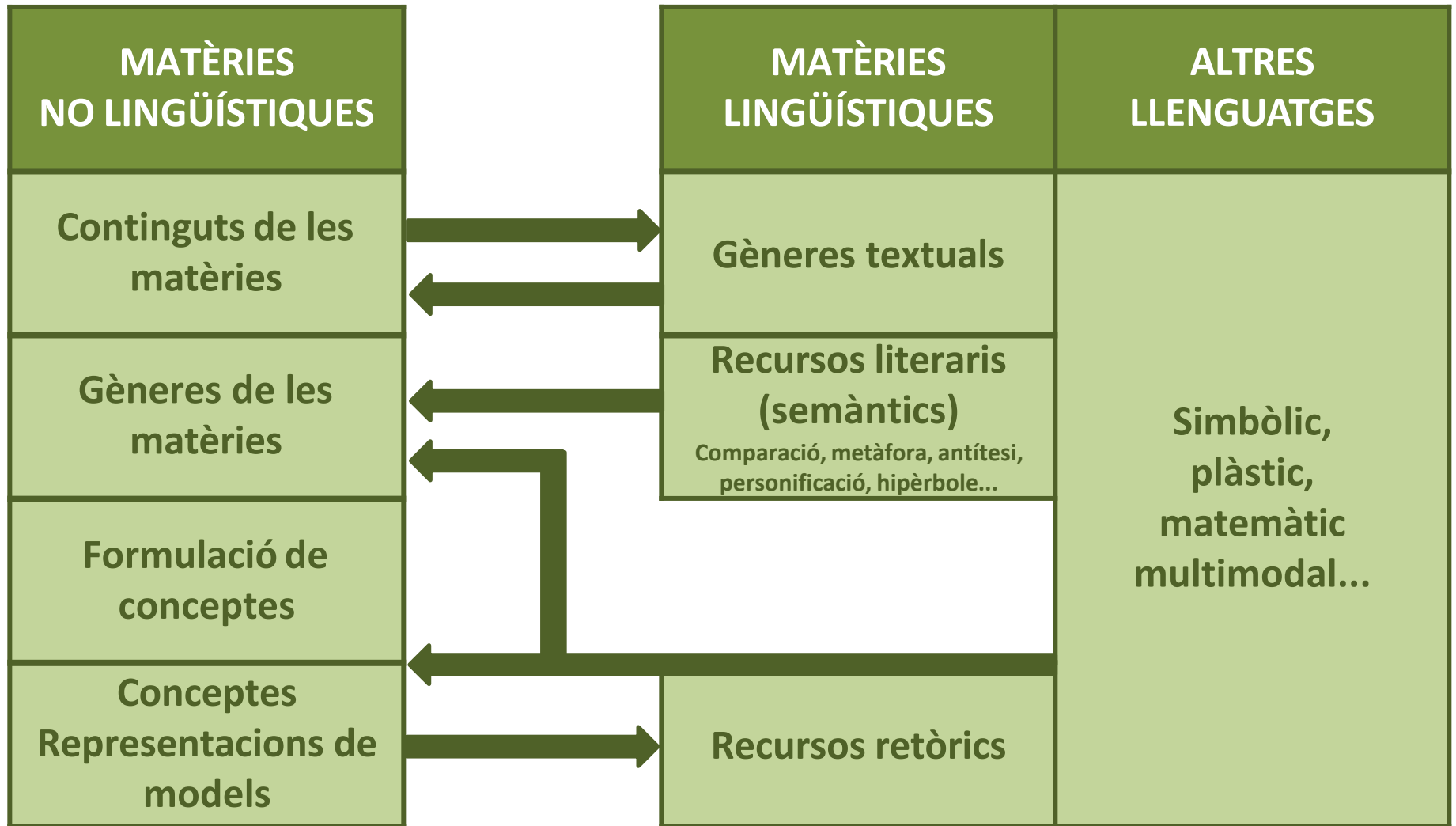
Diari
d'un dia a **l'Abric**
Romaní de
Capellades

Queixa
Deficiències de
seguretat a la xarxa

Queixa
Deficiències de
seguretat a la xarxa

El treball integrat entre llengua i matèries garanteix la transferència dels aprenentatges

Temps per ensenyar i aprendre a escriure

Continguts

1. Posar-nos d'acord: justificació i beneficis
2. De quins acords parlem?
3. Sobre què cal posar-nos d'acord?
4. Com ho fem per posar-nos d'acord?
5. Didàctica integrada de l'escriptura
- 6. Per acabar...**

Com a equip, hem d'aconseguir alumnes autònoms, madurs i estratègics davant l'escriptura.

La millora dels aprenentatges passa per la coherència didàctica i la cohesió de l'equip de docents.

Aprendre a escriure demana temps. Acordem temps d'aula per escriure.

Els gèneres poden ser un bon organitzador de la programació de l'escriptura al centre.

Cal abordar l'escriptura de manera integrada entre totes les llengües i totes les matèries.

Els acords presos no s'han de quedar al calaix.

La discussió pedagògica ha de formar part de les reunions de coordinació.

Lectures recomanades

Per tancar el cicle...

EQUIP

A high-angle, top-down photograph of a dense crowd of men. They are all wearing light blue, short-sleeved polo shirts. Many of the men are also wearing red headbands or scarves. The men are looking in various directions, some towards the camera, some away. In the lower portion of the image, the word 'CONECTIV' is printed in white on the backs of several men's shirts. The overall scene suggests a large-scale event or gathering, possibly a team or a community group.

COORDINACIO

A large crowd of people, many wearing green shirts, are forming a human pyramid. The pyramid is built on the ground, with people standing on the shoulders of others. The text "COHERÈNCIA PEDAGÒGICA" is overlaid in the center of the image.

COHERÈNCIA PEDAGÒGICA

A photograph of three children in green jumpsuits and black helmets, forming a human pyramid. The child at the top is smiling and pointing upwards. The child in the middle is looking upwards. The child at the bottom is looking down. The background is white.

ÈXIT ACADÈMIC

BONA FEINA!

Gràcies!!

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

ara ESCRIC

Conferència 6

POSEM-NOS D'ACORD

Les línies de centre

Educació Secundària Obligatòria

Generalitat de Catalunya
**Departament
d'Ensenyament**